

УДК 378.147:[351.743:796](477)(045)

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.81.23>*Ковальов І. М., Погребняк Д. В., Березяк К. М., Корнієнко О. Д., Малахов Є. В.*

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ- ПРАВООХОРОНЦІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

Службово-оперативна (бойова) діяльність представників інституцій сектору безпеки й оборони України із правоохоронними функціями може відбуватися в екстремальних умовах, які передбачають застосування заходів фізичного впливу (сили), спецзасобів, табельної вогнепальної зброї, спеціальної техніки тощо, що потребує від правоохоронців різних категорій відповідної професійної (службової, індивідуальної) підготовленості. Виконання завдань за призначенням у зазначених вище умовах вимагає високого рівня тактичної, спеціальної та спеціальної фізичної підготовленості правоохоронців різних категорій та вікових груп, зокрема майбутніх офіцерів, який досягається засобами тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та спеціальної фізичної підготовки і є актуальним напрямом наукової розвідки.

Головною метою роботи є розроблення та апробація педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням в системі тактико-спеціальної підготовки із використанням технічних засобів навчання, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Упродовж першого етапу емпіричного дослідження проведено аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, у яких розкриваються основні напрями вирішення окресленої проблематики. У динаміці другого етапу дослідження нами обґрунтовано доцільність та необхідність впровадження у систему тактико-спеціальної підготовки курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС) педагогічних умов формування їх готовності до виконання завдань за призначенням із акцентованим використанням технічних засобів, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

З метою практичної перевірки ефективності розроблених нами педагогічних умов організовано педагогічний експеримент, у якому взяли участь курсанти ХНУВС ($n=84$ особи). Досліджуваних курсантів було розподілено на контрольну групу ($K_г$, $n=42$ особи), та експериментальну групу ($E_г$, $n=42$ особи). Під час педагогічного експерименту курсанти $K_г$ в системі тактико-спеціальної підготовки використовували чинну нормативно-правову базу, а також методичні рекомендації (комплекс навчально-методичного забезпечення) з організації практичних занять із тактико-спеціальної підготовки. Курсанти $E_г$ додатково використовували розроблені нами педагогічні умови, які передбачали акцентоване використання засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки, а також сучасного наукового інструментарію.

Порівнюючи показники до та після використання розроблених нами педагогічних умов, встановлено, що результати, отримані наприкінці педагогічного експерименту у досліджуваних групах, суттєво підвищилися у порівнянні із вихідними даними, і ці відмінності в основному достовірні ($E_г$, $P \leq 0,05$).

Ключові слова: засоби, компетентності, курсанти, моделювання, педагогічні умови, спеціальна фізична підготовка, структура заняття, тактико-спеціальна підготовка, технічні засоби, фізична підготовка.

Основними завданнями модернізації інституцій сектору безпеки і оборони України із правоохоронними функціями до світових стандартів є створення умов для всебічного розвитку конкурентоспроможного, компетентного правоохоронця, здатного до професійного самовдосконалення упродовж тривалої служби. Компетентність випускників закладів вищої освіти, які готують кадри для правоохоронної системи (Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби, Служби безпеки України тощо), є індикатором його готовності до професійної діяльності та активної ролі у повсякденній діяльності свого структурного підрозділу відповідної інституції сектору безпеки й оборони України (СБОУ).

Нині компетентнісний підхід є одним із пріоритетних напрямів удосконалення системи вищої освіти майбутніх офіцерів-правоохоронців в Україні, який забезпечує реалізацію концепції їх навчання та виховання і передбачає підготовку висококомпетентних фахівців, які вільно володіють професією та орієнтуються в суміжних галузях діяльності, готових до постійного кар'єрного (професійного) росту, самопожертви, соціальної та професійної мобільності.

Варто зауважити, що виконання завдань за призначенням представниками інституцій СБОУ із правоохоронними функціями може відбуватися в екстремальних умовах, які передбачають застосування заходів фізичного впливу (сили), спецзасобів, табельної вогнепальної зброї, спеціальної техніки тощо, що потребує від правоохоронців різних категорій відповідної професійної (службової, індивідуальної) підготовленості.

Виконання завдань за призначенням у зазначених вище умовах вимагає високого рівня тактичної, спеціальної та спеціальної фізичної підготовленості правоохоронців різних категорій та вікових груп, зокрема майбутніх офіцерів, який досягається засобами тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та спеціальної фізичної підготовки (іншими засобами професійної підготовки) і є актуальним напрямом наукової розвідки. Використання сучасних та ефективних педагогічних технологій, методик, педагогічних умов у системі професійної освіти майбутніх офіцерів-правоохоронців забезпечує формування у них професійних компетентностей і є важливим практичним завданням.

Дослідження виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 Харківського Національного університету внутрішніх справ (2020–2021 рр.).

Аналіз науково-методичної та спеціальної літератури у вибраному напрямі дослідження дав змогу визначити низку науковців: Г. Кудрявцеву [1], В. Шемчука [2], О. Хацаюка О. Єлісєєву, В. Жукова, В. Клименка, Ю. Бережного [3] та інших учених і практиків, які у своїх працях розкрили актуальні питання формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням в системі їх професійної освіти.

Цікавими за своїм змістом та теоретико-методологічним підходом є праці учених: О. Капінуса [4], О. Старчука [5], С. Забродського, О. Хацаюка, О. Нестерова, С. Власка, О. Большакова [6] й інших фахівців, які у своїх наукових працях висвітлили актуальні питання розвитку й удосконалення фізичної, спеціальної фізичної та тактичної підготовленості майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їх багаторічної підготовки.

Заслужують уваги також наукові праці учених: М. Саморока, В. Халепа, Н. Височіної, О. Хацаюка, Р. Іванішина [7], С. Марченкова [8], М. Коса [9] та інших учених і практиків, які у своїх наукових дослідженнях розкрили актуальні питання розроблення прикладних педагогічних моделей, методик, відповідних педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням у системі їхньої професійної освіти.

Відповідно до результатів аналізу науково-методичної та спеціальної літератури встановлено, що питанням розроблення та апробації педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки із використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки (технічних засобів навчання) присвячено недостатню кількість наукових праць, що потребує подальших наукових розвідок та підкреслює актуальність і практичний складник обраного напрямку дослідження.

Метою статті є розроблення та апробація педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки із використанням технічних засобів навчання, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Під час дослідно-експериментальної роботи нами планувалося вирішити такі завдання:

провести аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, Інтернет-джерел у напрямі формування готовності майбутніх офіцерів СБОУ до виконання завдань за призначенням в системі їх професійної освіти;

здійснити аналіз спеціальної науково-методичної літератури у напрямі розвитку та удосконалення фізичної, спеціальної фізичної та тактичної підготовленості майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їх багаторічної підготовки (професійної освіти);

провести моніторинг Інтернет-джерел (аналіз науково-методичної літератури) у напрямі розроблення педагогічних моделей, методик, педагогічних умов формування готовності (професійних компетентностей) майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням в системі їх професійної освіти;

розробити та апробувати педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців (на прикладі курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ) до виконання завдань за призначенням в системі тактико-спеціальної підготовки із використанням технічних засобів навчання, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Під час дослідження були використані такі методи: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, інструментальні методи, моделювання, математично-статистичні (кореляційного аналізу, факторного аналізу, шкалювання), досвід бойових дій тощо.

Емпіричне дослідження організовано у три етапи (січень 2020 – травень 2021 р.р.). Упродовж першого етапу дослідження (січень – березень 2020 р.) створено науково-дослідну групу (НДГ) та проведено аналіз науково-методичної та спеціальної літератури (Інтернет-ресурсів), у яких розкриваються основні напрями вирішення окресленої проблематики. Крім цього, нами визначено мету та основні завдання дослідження.

Упродовж другого етапу дослідження (квітень – серпень 2020 р.), відповідно до результатів, отриманих під час першого етапу дослідження, встановлено, що формування готовності майбутніх офіцерів Національної поліції України (надалі НПУ) в системі професійної освіти до: виконання практичних дій в екстремальних умовах та під час проведення поліцейських операцій; забезпечення публічного порядку на основі вимог законів України (інших нормативно-правових документів), які регламентують діяльність поліції; застосування засобів спеціальної техніки; вивчення тактичних прийомів та правових підстав застосування спеціальної техніки тощо – забезпечує навчальна дисципліна “Тактико-спеціальна підготовка” [10].

Враховуючи завдання та програмні компетентності, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни “Тактико-спеціальна підготовка” [10 с. 4–7], встановлено, що інтегральним показником готовності до виконання завдань за призначенням є фізична та спеціальна фізична підготовленість поліцейських, у тому числі й майбутніх офіцерів.

Багаторічний досвід забезпечення правоохоронної діяльності, сучасні наукові дані впевнено свідчать про те, що у структурі бойової готовності поліцейських різних категорій та вікових груп разом з іншими чинниками особливу роль відіграють показники фізичного розвитку правоохоронців, тому модернізація робочої програми навчальної дисципліни “Тактико-спеціальна підготовка”, зокрема її педагогічних умов, нині є актуальним напрямом дослідження.

Надалі у динаміці другого етапу дослідження нами обґрунтовано доцільність та необхідність упровадження у систему тактико-спеціальної підготовки курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС) педагогічних умов формування їх готовності до виконання завдань за призначенням із акцентованим використанням технічних засобів, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки (див. табл. 1).

Основними засобами фізичної підготовки (спеціальної фізичної підготовки) нами вибрані комплекси фізичних вправ, які забезпечують підготовку організму курсантів до виконання рухових завдань (відпрацювання навчальних питань основної частини) під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки. Варто зауважити, що засобами спеціальної фізичної підготовки нами вибрані окремі елементи техніки застосування заходів фізичного впливу, спеціальні бігові вправи та вправи на смузі перешкод тощо. Важливим інструментальним засобом є використання під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки відеоконп'ютерної системи експрес-аналізу біомеханічних рухів Katsumoto [13 с. 36–42]. Крім цього, під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки використовувався адаптований для потреб службової підготовки поліцейських методичний підхід для оцінки відеоматеріалу, який використовується під час підготовки одноборців [14]. Вибір зазначених вище функціональних та технічних засобів навчання зумовлений необхідністю ефективного формування професійних компетентностей у майбутніх офіцерів НПУ, які необхідні для виконання ними завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної діяльності (СОД).

З метою практичної перевірки ефективності розроблених педагогічних умов (табл. 1) проведено педагогічний експеримент (третій етап дослідження, вересень 2020 – травень 2021 рр.), у якому взяли участь курсанти ХНУВС (n=84 особи). Досліджуваних курсантів було розподілено на контрольну групу (Кг, n=42 особи), та експериментальну групу (Ег, n=42 особи).

Таблиця 1

Педагогічні умови формування готовності курсантів ХНУВС до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки із використанням технічних засобів, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки

Внесені зміни у роботу програму навчальної дисципліни “Тактико-спеціальна підготовка” [10]	
Теми	Педагогічні умови (номер та назва практичного заняття, оновлений зміст навчальних питань)
Тема 1. Основи тактико-спеціальної підготовки	1.2. Тактика комунікації поліцейського. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі вправи в ходьбі, бізі, на місці, спеціальні вправи в парах, відпрацювання ударів руками та ногами). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання ситуативних завдань, які передбачають застосування заходів фізичного впливу сили, спецзасобів та табельної вогнепальної зброї; відеоаналіз технічних дій). <u>Заключна частина</u> (розбір технічних дій із використанням відеоаналізу [14]).
	1.3. Застосування поліцейських заходів примусу (спецзасобів). <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в ходьбі, бізі, вправи в парах, додаткові вправи для м'язів верхнього плечового поясу). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання умов переслідування супротивника (злочинця): подолання елементів смуги перешкод, надягання кайданків; відеоаналіз із використанням ВКС “Katsumoto” [13]; комплексне силове тренування з відпрацюванням техніки надягання кайданків в положенні стоячи). <u>Заключна частина</u> (біомеханічний аналіз технічних дій [13], постановка завдань на самостійну роботу).
	1.4. Тактика дій поліцейських при вибуху та його загрози. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в ходьбі, бізі, на місці, відпрацювання ударів руками та ногами, розтягнення). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання умов прискореного пересування до місця події, моделювання умов переслідування ймовірного злочинця, відпрацювання техніки застосування заходів поліцейського примусу, відеоаналіз [14]). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу [14]).
	1.5. Порядок пересування та малі оперативні групи. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі вправи в ходьбі, спеціальні вправи в бізі, подолання окремих елементів смуги перешкод, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання ситуацій групового виконання службово-оперативних завдань: подолання смуги перешкод у складі малих груп, переслідування групи злочинців, застосування заходів фізичного впливу, табельної вогнепальної зброї, відпрацювання техніки конвоювання. Відеоаналіз техніки застосування заходів фізичного впливу). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу, подолання смуги перешкод у складі малих груп [13; 14]).

<p>Тема 2. Тактика дій поліцейського на місцевості</p>	<p>2.1. Основи тактики патрулювання. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі вправи в ходьбі, бізі, на місці, тренування ударів гумовим кийком). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Відпрацювання ситуативного завдання: переслідування підозрюваного, комунікаційні заходи, фізичний опір супротивником, застосування заходів фізичного впливу (імітаційні дії застосування газового балончику “Терен 4”, електрошокеру), відеоаналіз). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу, сили у змодельованих умовах [13, 14]).</p>
	<p>2.2. Алгоритм дій поліцейського під час масових заходів і за особливих умов діяльності поліції. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в ходьбі, бізі, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Моделювання ситуацій групового виконання службово-оперативних завдань: подолання смуги перешкод, переслідування підозрюваних, застосування заходів фізичного впливу, табельної вогнепальної зброї, відпрацювання техніки конвоювання. Відеоаналіз техніки застосування заходів фізичного впливу). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз подолання смуги перешкод [14], біомеханічний аналіз [13] технічних дій застосування заходів фізичного впливу, постановка завдань на самостійну роботу).</p> <p>2.3. Тактика зупинення транспортного засобу. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі вправи в ходьбі, бізі, вправи в парах, тренування ударів та комбінацій ударів та захопленнь супротивника). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Тренування техніки вилучення правопорушника з транспортного засобу, відеоаналіз [14] техніки застосування заходів фізичного впливу, сили). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій [13, 14] застосування заходів фізичного впливу, сили у змодельованих умовах).</p> <p>2.4. Евакуаційні заходи постраждалих. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в ходьбі, бізі, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Тренування способів евакуації постраждалих у варіативних умовах службово-оперативної діяльності, відеоаналіз [14], відпрацювання способів перенесення постраждалих, поранених). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз [14] технічних складових способів транспортування (евакуації) постраждалих).</p> <p>2.5. Підхід до будівлі та її зовнішній огляд. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в русі (ходьбі, бігу), акробатичні вправи, елементи самострахування, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Розв’язання квестових, ситуативних завдань при підході до будівлі та здійснення її зовнішнього огляду, відпрацювання заходів фізичного впливу під час затримання озброєних злочинців, відеоаналіз). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз застосування заходів фізичного впливу [14]).</p>
<p>Тема 3. Тактика дій поліцейського у будівлі</p>	<p>3.1. Пересування у будівлі. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в русі (ходьбі, бізі), акробатичні вправи, елементи самострахування, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Розв’язання квестових, ситуативних завдань під час пересування у будівлі, відпрацювання заходів фізичного впливу під час затримання озброєних злочинців, відеоаналіз [14], біомеханічний аналіз [13]). <u>Заключна частина</u> (заминка, відеоаналіз [14] техніки пересування у будівлі, біомеханічний аналіз техніки застосування заходів фізичного впливу в будівлі, корекція техніко-тактичних дій [13]).</p> <p>3.2. Внутрішній огляд будівлі у пошукових заходах та у режимі “активного стрільця”. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загально-розвиваючі та спеціальні вправи в русі (ходьбі, бігу), акробатичні вправи, елементи самострахування, вправи в парах, тренування способів імітації стрільби з різних положень). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Розв’язання квестових, ситуативних завдань під час пересування у будівлі із використанням табельної вогнепальної зброї (спецзасобів), відпрацювання заходів фізичного впливу під час затримання озброєних злочинців, відеоаналіз [14], біомеханічний аналіз [13]). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз [14] техніки пересування у будівлі із використанням табельної вогнепальної зброї (спецзасобів), біомеханічний аналіз [13] техніки застосування заходів фізичного впливу, сили в будівлі).</p>
<p><i>Примітка: засоби фізичної та спеціальної фізичної підготовки надано відповідно до чинної нормативно-правової бази [11; 12]</i></p>	

До початку педагогічного експерименту курсанти Кг та Ег в системі тактико-спеціальної підготовки за рівнем сформованості готовності (професійних компетентностей) до виконання завдань за призначенням у різних умовах СОД достовірно не відрізнялися ($P \geq 0,05$).

Під час педагогічного експерименту майбутні офіцери Кг в системі тактико-спеціальної підготовки використовували чинну нормативно-правову базу [10–12], а також методичні рекомендації (комплекс навчально-методичного забезпечення) з організації практичних занять із тактико-спеціальної підготовки.

Курсанти Ег додатково використовували розроблені нами педагогічні умови (табл. 1), які передбачали акцентоване використання засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки, а також сучасного наукового інструментарію [13, 14]. Розроблені нами педагогічні умови використовувалися упродовж педагогічного експерименту під час практичних занять з тактико-спеціальної підготовки (факультативних занять).

Ефективність сформованості готовності (професійних компетентностей) досліджуваних курсантів Кг та Ег в системі тактико-спеціальної підготовки (освітньому процесі) до виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної діяльності здійснювалося шляхом експертної оцінки за 4-х бальною шкалою оцінювання, де “5” – максимальний бал, а “2” – мінімальний (результати викладені на рис. 1; оцінювання здійснено відповідно до чинної нормативно-правової бази [10–13]).

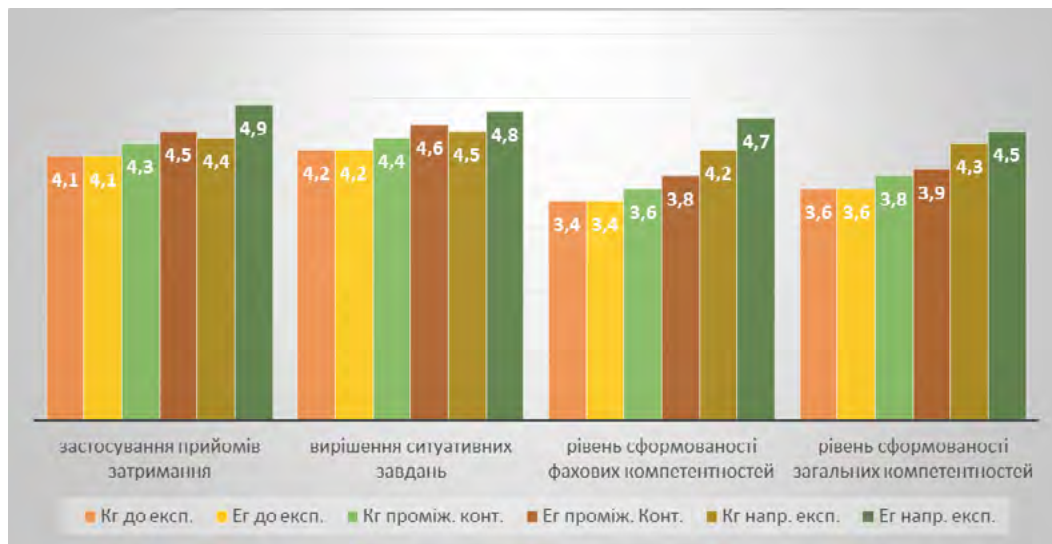

Рис. 1. Результати експертного оцінювання рівня сформованості готовності досліджуваних курсантів Кг та Ег в системі тактико-спеціальної підготовки до виконання завдань за призначенням у різних умовах СОД

Порівнюючи показники до та після використання розроблених нами педагогічних умов (табл. 1), встановлено, що результати, отримані наприкінці педагогічного експерименту, у досліджуваних групах суттєво підвищилися порівняно із вихідними даними, і ці відмінності в основному достовірні (Ег, $P \leq 0,05$).

Висновки. У результаті дослідно-аналітичної роботи членами науково-дослідної групи визначені ефективні засоби (технології) навчання, які сприяють удосконаленню навчальної дисципліни “Тактико-спеціальна підготовка” вибіркової компоненти освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (053 Психологія, поліцейські).

Враховуючи результати аналізу науково-методичної та спеціальної літератури (Інтернет-джерел), нами розроблені та апробовані педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням в системі тактико-спеціальної підготовки із використанням технічних засобів навчання, а також засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Включення у зміст підготовчої частини практичного заняття з тактико-спеціальної підготовки (факультативних занять) засобів фізичної підготовки дало змогу збільшити ефективність та якість відпрацювання навчальних питань майбутніми офіцерами (досліджуваними Ег) в основній частині практичного заняття.

Впровадження засобів спеціальної фізичної підготовки (сучасного наукового інструментарію) в основну частину практичних занять з тактико-спеціальної підготовки забезпечило більш стійке та технічно вірне і збалансоване формування необхідних прикладних рухових навичок у майбутніх офіцерів (досліджуваних Ег), які забезпечили формування у них професійних компетентностей необхідних для виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної діяльності.

Результати дослідження впроваджені у систему тактико-спеціальної підготовки майбутніх офіцерів-правоохоронців (курсантів ХНУВС). Перспективи подальших досліджень у вибраному напрямі дослідження передбачають розроблення педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до дій в умовах хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної небезпеки.

Використана література:

1. Кудрявцева Г.І. Критерії, показники та рівні сформованості професійної відповідальності майбутніх офіцерів Національної поліції. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5: педагогічні науки: реалії та перспективи.* 2020. Вип. 76. С. 99–103.

2. Шемчук В.А. Концептуальні засади формування готовності майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України до виконання завдань за призначенням в екстремальних умовах службово-бойової діяльності : колективна монографія, 2020. С. 1–17 с.
3. Хацаюк О.В., Єлісеєва О.С., Жуков В.Л., Клименко В.П., Бережний Ю.М. Модель формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування заходів фізичного впливу в різних умовах службово-оперативної діяльності. *Науково-теоретичний журнал “Інноваційна педагогіка”*. 2020. № 29 (Т. 2). С. 174–178.
4. Капінус О.С. Тренінгові методики та технології формування професійної суб’єктивності майбутніх офіцерів Збройних Сил України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5: педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. Вип. 74. С. 55–58.
5. Старчук О.О. Методика формування фізичної готовності майбутніх офіцерів до військово-професійної діяльності : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького. Хмельницький, 2011. 22 с.
6. Забродський С.С., Хацаюк О.В., Нестеров О.С., Власко С.В., Большаков О.О. Впровадження сучасних форм фізичної підготовки у систему професійної освіти майбутніх офіцерів національної гвардії України. *Збірник наукових праць “Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах”*. 2020. Вип. 72 (Т. 2). С. 49–52.
7. Саморок М.Г., Халеп В.В., Височіна Н.Л., Хацаюк О.В., Іванішин Р. О. Формування професійних компетентностей у правоохоронців МВС України підрозділів спеціального призначення до дій у гірських умовах. *Збірник наукових праць “Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах”*. 2020. Вип. 71 (Т. 2). С. 208–216.
8. Марченков С.М. Педагогічні умови формування інформаційно-аналітичної компетентності курсантів військового інституту в процесі фахової підготовки. *Науково-педагогічний журнал “Освітні обрії”*. 2020. № 94. С. 228–232.
9. Кос М.В. Концептуальні підходи та методичні засади використання імітаційного моделювання в професійній підготовці майбутніх офіцерів тактичного рівня у вищих військових навчальних закладах. *Збірник наукових праць “Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах”*. 2020. Вип. 68 (Т. 2). С. 34–37.
10. Власенко І.В., Котелюх М.О., Шевченко Т.В., Комзюк М.А., Евтушок В. А., Смола Р. М., Кущенко В. О. Робоча програма навчальної дисципліни “Тактико-спеціальна підготовка” вибіркового компонента освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (053 Психологія, поліцейські) : роб. програм. навч. дисц., 2020. 28 с.
11. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ Міністра внутрішніх справ України від 26 січня 2016 р. №50. Київ : Верховна Рада України, 2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#n17> (дата звернення: 02.05.2021).
12. Про затвердження Змін до Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ Міністра внутрішніх справ України від 21 січня 2020 р. №51. Київ : Верховна Рада України, 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0326-20#Text> (дата звернення: 02.05.2021).
13. Бизин В.П., Миргород Д.А., Хацаюк А.В. Технические средства обучения двигательным действиям : коллективная монография, 2014. 217 с.
14. Ананченко К.В., Хацаюк О.В. Новый методичний підхід для оцінки відеоматеріалу, що використовується при підготовці дзюдоїстів. *Науково-теоретичний журнал “Слобожанський науково-спортивний вісник”*. 2020. Вип. 4 (54). С. 11–16.

References:

1. Kudriavtseva, N.I. (2020). Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti profesiinoi vidpovidalnosti maibutnikh ofitseriv Natsionalnoi politzii [Criteria, indicators and levels of professional responsibility of future officers of the National Police]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 5: pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 76, 99-103 [in Ukrainian].
2. Shemchuk, V.A. (2020). Kontseptualni zasady formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv instytutsii sektoru bezpeky i oborony Ukrainy do vykonannia zavdan za pryznachenniam v ekstremalnykh umovakh sluzhbovo-boiovoi diialnosti [Conceptual bases of formation of readiness of future officers of institutions of sector of safety and defense of Ukraine to performance of tasks on purpose in extreme conditions of service and combat activity]. *Vynnytsia : Yevropeiska naukova platforma*, 1-17 [in Ukrainian].
3. Khatsaiuk, O.V., Yeliseieva, O.S., Zhukov, V.L., Klymenko, V.P., Berezhnyi, Yu.M. (2020). Model formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv-pravookhorontsiv do zastosuvannia zakhodiv fizychnoho vplyvu v riznykh umovakh sluzhbovo-operatyvnoi diialnosti [Model of formation of readiness of future law enforcement officers to apply measures of physical influence in various conditions of service and operational activity]. *Naukovo-teoretychnyi zhurnal “Innovatsiina pedahohika”*, 29 (2), 174-178 [in Ukrainian].
4. Kapinus, O.S. (2020). Treninhovi metodyky ta tekhnolohii formuvannia profesiinoi subiektivnosti maibutnikh ofitseriv Zbroinykh Syl Ukrainy [Training methods and technologies for the formation of professional subjectivity of future officers of the Armed Forces of Ukraine]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 5: pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 74, 55-58 [in Ukrainian].
5. Starchuk, O.O. (2011). Metodyka formuvannia fizychnoi hotovnosti maibutnikh ofitseriv do viiskovo-profesiinoi diialnosti [Methods of forming the physical readiness of future officers for military-professional activities]. (Abstract of PhD thesis). *Khmelnytskyi* [in Ukrainian].
6. Zabrodskyi, S.S., Khatsaiuk, O.V., Nesterov, O.S., Vlasko, S.V., Bolshakov, O.O. (2020). Vprovadzhennia suchasnykh form fizychnoi pidhotovky u systemu profesiinoi osvity maibutnikh ofitseriv natsionalnoi hvardii Ukrainy [Introduction of modern forms of physical training in the system of professional education of future officers of the National Guard of Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats “Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh”*, 72 (2), 49-52 [in Ukrainian].
7. Samorok, M.H., Khalep, V.V., Vysochina, N.L., Khatsaiuk, O.V., Ivanishyn, R.O. (2020). Formuvannia profesiinykh kompetentnosti u pravookhorontsiv MVS Ukrainy pidrozdziliv spetsialnoho pryznachennia do dii u hirsykh umovakh [Formation of professional competencies of law enforcements officers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of special purpose units for actions in mountain conditions]. *Zbirnyk naukovykh prats “Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh”*, 71 (2), 208-216 [in Ukrainian].
8. Marchenkov, S.M. (2020). Pedahohichni umovy formuvannia informatsiino-analitychnoi kompetentnosti kursantiv viiskovoho instytutu v protsesi fakhovoi pidhotovky [Pedagogical conditions for the formation of information and analytical competence of cadets of the military institute in the process of professional training]. *Naukovo-pedahohichni zhurnal “Osvitni obrii”*, 94, 228-232 [in Ukrainian].

9. Kos, M.V. (2020). Kontseptualni pidkhody ta metodychni zasady vykorystannia imitatsiinoho modeliuвання v profesiinii pidhotovtsi maibutnikh ofitseriv taktychnoho rivnia u vyshchyykh viiskovykh navchalnykh zakladakh [Conceptual approaches and methodical bases of use of simulation modeling in professional training of future officers of tactical level in higher military educational institutions]. Zbirnyk naukovykh prats "Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolkakh", 68 (2), 34-37 [in Ukrainian].
10. Vlasenko, I.V., Koteliukh, M.O., Shevchenko, T.V., Komzyuk, M.A., Evtushok, V.A., Smola, R.M., Kushchenko, V.O. (2020). Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny "Taktyko-spetsialna pidhotovka" vybirkova komponenta osvithoi prohramy pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity (053 Psykholohiia, politseiski) [Working program of the discipline "Tactical-special training" is an elective component of the educational program of the first (bachelor's) level of higher education (053 Psychology, police)]. Kharkiv: KhNUVS, 28. [in Ukrainian].
11. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu sluzhbovoi pidhotovky pratsivnykiv Natsionalnoi politzii Ukrainy : nakaz Ministra vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 26 sichnia 2016 r. №50 [On approval of the Regulations on the organization of in-service training of employees of the National Police of Ukraine: Order of the Minister of Internal Affairs of Ukraine of January 26, 2016 №50] (2016). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#n17> (data zvernennia: 02.05.2021). [in Ukrainian].
12. Pro zatverdzhennia Zmin do Polozhennia pro orhanizatsiiu sluzhbovoi pidhotovky pratsivnykiv Natsionalnoi politzii Ukrainy : nakaz Ministra vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 21 sichnia 2020 r. №51 [On approval of Amendments to the Regulations on the organization of in-service training of employees of the National Police of Ukraine: Order of the Minister of Internal Affairs of Ukraine of January 21, 2020] (2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/-laws/show/z0326-20#Text> (data zvernennia: 02.05.2021). [in Ukrainian].
13. Byzyn, V.P., Myrhorod, D.A., Khatsaiuk, A.V. (2014). Tekhnicheskye sredstva obucheniya dvyhatelnum deistviyam [Technical means of learning motor actions]. Berlin : Lambert Pub., 217 p. [in Russian].
14. Ananchenko, K.V., Khatsaiuk, O.V. (2020). Novyi metodychnyi pidkhid dlia otsinky videomaterialu, shcho vykorystovuietsia pry pidhotovtsi dziudoistiv [A new methodological approach for evaluating the video material used in the training of judokas]. Naukovo-teoretychnyi zhurnal "Slobzhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk", 4 (54), 11–16 [in Ukrainian].

Kovalov I. M., Malakhov Ye. V., Korniienko O. D., Bereziak K. M., Pohrebniak D. V. The results of experimental testing of Pedagogical conditions for the formation of the readiness of future law enforcement officers to perform the professional tasks by appointment

Service-operational (combat) activity of representatives of institutions of the Security and Defense Sector of Ukraine with law enforcement functions can take place in extreme conditions, involving the use of Martial Arts (Forces), special means, firearms, special equipment, etc., which requires law enforcement officers of different categories of appropriate professional (official, individual) training. Performing assigned tasks in the above conditions requires a high level of Tactical, Special and Special Physical training of law enforcement officers of different categories and age groups, including future officers, which is achieved by Tactical-Special, shooting training, Physical and Special Physical training and is an important area of Scientific Intelligence.

The Main Purpose of the work is to develop and test the Pedagogical conditions for the formation of readiness of future law enforcement officers to perform assigned tasks in the System of Tactical Special Training using Technical means of training, as well as means of Physical and Special physical training.

During the first stage of the empirical study, an analysis of scientific and methodological and special literature was conducted, which reveals the main directions of solving the outlined problems. In the dynamics of the second stage of the study, we substantiated the feasibility and necessity of introducing into the System of Tactical Special training of cadets of Kharkiv National University of Internal Affairs (KNUIA) Pedagogical conditions for forming their readiness to perform tasks with the use of Technical means training.

For the purpose of practical check of efficiency of the Pedagogical conditions developed by us the Pedagogical experiment in which cadets of KNUIA (n=84 persons) took part is organized. The studied cadets were divided into a Control group (Kg, n=42 people) and an Experimental group (Eg, n=42 people). During the Pedagogical experiment, the cadets of Kg in the System of Tactical and Special training used the current legal framework, as well as Methodological recommendations (a Set of Educational and Methodological support) for the organization of Practical classes on Tactical and Special training. In turn, the cadets of Eg additionally used the Pedagogical conditions developed by us, which provided for the accentuated use of means of Physical and Special physical training, as well as Modern Scientific tools.

Comparing the indicators before and after the use of the Pedagogical conditions developed by us, it was found that the results obtained at the end of the Pedagogical experiment in the studied groups significantly increased compared to the initial data and these differences are mostly significant (Eg, $P \leq 0,05$).

Key words: means, Competencies, cadets, modeling, pedagogical conditions, special physical training, structure of employment, tactical-special preparation, technical means, physical training.